

**SZENTENDRE VÁROS HORVÁT
NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT**

Az előterjesztés előkészítésében közreműködött:

Önkormányzati és Ügyfélszolgálati Iroda

A határozati javaslat elfogadásához

egyszerű többség szükséges!

ELŐTERJESZTÉS

**a 2024. évi Stéger 200 bicentenáriumi programról és előkészületeiről
(A szentendrei horvát nemzetiség történelmi múltjával kapcsolatos
kulturális örökség ápolása érdekében)**

(Készült: a Képviselő-testület 2024. április 24-i ülésére)

Tisztelt Képviselő-testület!

Vezetői összefoglaló:

Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat 2024/2025. évben ünnepli Franjo Stazic (Stéger Ferenc) operaénekes születésének 200. évfordulóját. A Stazic év programsorozata 2024. március elsején az énekes halálának évfordulóján tartott koszorúzással vette kezdetét és 2025. március elsején a Ferenczy Múzeumi Centrumban rendezett „Stéger Ferenc és az opera világa” című kiállítás finisszázsával zárul. Az emlékév ideje alatt Szentendrén tucatnyi program lesz, amelyek nagyobb részét Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat önállóan és/vagy más városi, országos nemzetiségi és kulturális intézménnyel közösen rendezi meg.

Részletes kifejtés:

A híres tenor, akit mindkét ország Horvát és Magyarország is tisztel és magáénak vall, szentendrei patikus gyermekként 1824. december 2-án látta meg a napvilágot. A családi tradíciót követve ő is gyógyszerésznek tanult és édesapja kapcsolatai segítségével jutott el Belovárra Jozeph Blüweis monarchia szerte ismert híres Fekete sas "K crnom orlu" patikájába segédgyógyszerésznek. Itt fedezte fel csodás hangját a belovári templom orgonistája és vitte el Zágrábba, ahol a kor horvát kulturális életének és az illír nemzeti mozgalmának nagy alakja Alberto Ognjan Štriga lett a mentora. Az ő biztatására lépett először színpadra egy olasz társulat előadásán a Lammermoori Lucia opera Edgardo tenor szerepében. Ezután színpadi éneket tanult Lisinski zeneszerzőnél, akinek „Ljubav i zloba” első horvát nemzeti operája premierjén 1846. március 28-án énekelte Vukosan főszerepét. Ezzel indult el a nemzetközi opera karrierje. Közel ötven év alatt Zágrábtól Bécsig, Prágától a Milánói Scalaig több száz fellépésen, Európa legjelentősebb opera színpadainak népszerű tenorja lett, akiért rajongott Európa operaszerető közönsége. A kontinens szinte minden jelentős operaszínpadán megfordult hosszú karrierje alatt. Visszavonulva 1911-ben hunyt el Szentendrén.

Előzmények:

Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat 2021. évben kezdeményezte, hogy Szentendre város a Szervezeti és Működési Szabályzatában az ünnepei közé vegye fel Stéger Ferenc, a város híres szülöttje emlékének ápolását. Ezzel párhuzamosan a Kulturális, Oktatási és Civil Bizottságnál kezdeményezte, hogy bízta meg Ferenczy Múzeum Centrumot, mint a városi helytörténeti ügyekért felelős egyik intézményét, amely több mint ötszáz Stéger relikviát őriz, hogy kutatási és kiállítási programjában aktivizálja a korábban már elkezdett, de abbamaradt Stéger projektet.

A Ferenczy Múzeumi Centrum 2023. évben egy Stéger kiállítás és nemzetközi konferencia támogatására pályázott az Nemzeti Kulturális Alapnál és 3 millió forint pályázati összeget el is nyert, ezt az összeget 2 millió forinttal kiegészítette és elkészítette az ünnep részletes programját.

Koordináció:

2023. október 6-án a horvát nagykövet és a horvát országos elnök szentendrei munkalátogatásán kezdeményezés született arra vonatkozóan, hogy készüljön egy városi bicentenáriumi program. Ígéretet kaptak a nagykövetségtől, hogy Szentendre mellett ők is felveszik a programot a támogatandó programjaik közé, de a koordinációra a bicentenáriumi grémium nem állt fel, így a különböző aktorok önállóan tervezték meg programjukat vagy mások, mint a Szentendrei Kulturális Központ Nonprofit Kft. ebben maguknak tennivalót nem láttak. Ez derült ki a Ferenczy Múzeumi Centrum vezetőjével, illetve a kiállítás kurátorával való 2024. február 12-i megbeszélésen is, ahol látszott, hogy a kiállítást és konferenciát saját, másra nem tartozó programként kezelik, amelybe láthatóan külső partnert nem kívánnak bevonni.

Így aktív együttműködésükre és támogatásra aligha számíthat a szentendrei horvát nemzetiségi önkormányzat. Egyenrangú partneri együttműködést az alábbi intézményektől várhat: város vezetői, a Vujicsics Tihamér Alapfokú Művészeti Iskola, Szentendre és Térsége TDM Nonprofit Kft., az Országos, a Fővárosi és Óbudai Horvát Nemzetiségi Önkormányzat, a Magyar és Horvát Zenetudományi Intézet, a Klovičevići dvori Zagreb, illetve a Budapesti Horvát Nagykövetség.

Eddig megvalósult események:

Az emlékévk 2024. március 1-jei koszorúzással kezdődött, melyet teljes egészében Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat bonyolított. Az ünnepségen részt vett Szentendre Város Önkormányzat és a Ferenczy Múzeumi Centrum vezetői, képviselői.

2024. március 25-én „Stazic szentendrei élete, Symenszka Leona (felesége), valamint a Schartner család kapcsolata” a kutatás első ismertető előadása volt Györe Zoltán előadásában, amelyet majd még kettő fog követni.

Tervezett események:

2024. április 24-én helytörténeti vetélkedő lesz a városi általános iskolák felső tagozatos tanulói részére.

2024. május elsején Nemzetiségek Napja alkalmából Stazic mobil kiállítás és ismertető beszélgetések lesznek a Postás-strandon.

2024. május 22-én helytörténeti konferencia lesz, melynek fő témája Franjo Stazic élete és munkássága.

2024. június 10-től Stazic molinók kerülnek ki a város főbb helyeire.

2024. június 22-én Opera est lesz a városi vendégház barokk udvarán, amennyiben lesz rá forrás, akkor fel fog lépni egy horvát operaénekes is.

2024. június 22-én Stazicról készült litográfiák nyomataiból készített kamara kiállítás nyílik az Elizabeth Étteremben.

2024. májustól december 2-ig Stazic életének szentendrei helyszíneit érintő tematikus városi séták lesznek a magyarországi horvát nemzetiségi közösségek részére.

2024. augusztus 30-án Opera program, flashmob.

2024. október 24-én „Stéger Ferenc és az opera világa” című kiállítás.

2024. október 24-től 2025. március 1-ig szakmai magyar/horvát nyelvű tárlatvezetések, foglalkozások gyermekeknek, felnőtteknek nyugdíjasoknak és külföldieknek.

2024. december 2-án Nemzetközi tudományos konferencia lesz a MűvészetMalomban, amelyre horvát zenetörténészek is meghívásra kerülnek.

Egyelőre a fent tervezett programok megvalósításához szükséges pénzügyi fedezet minimális mértékben áll a nemzetiségi önkormányzat rendelkezésére.

Pénzügyi háttér:

A programhoz szüksége támogatások előteremtése érdekében Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat 2023. október 16-án nyújtott be pályázatot a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-hez. A pályázat elbírálása folyamatban van. Pozitív döntés esetén 600.000,-Ft pályázati összeget kaphat a nemzetiségi önkormányzat.

A Horvátok Határon Túli Hivatalához (SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE) két online pályázatot nyújtott be a szentendrei horvát önkormányzat. Az egyik a „Stazic 200” 500 Euro és „Stazic 200 II.” 13 220 Euro címmel és pályázati összeggel.

Tájékozódva a horvátországi pályázatok szokásos bírálati eredményeiről a Stéger 200 projektre szerencsés esetben 3-3,5 millió forint támogatásra számíthat.

A Szentendre és Térsége TDM Nonprofit Kft. 5 millió forint összegű pályázatot nyújtott be a Commemorative Year for the 200 th Anniversary of the Birth of Ferenc Stéger (Franjo Štažić) címmel a European Heritage Label sites within the framework of the European Heritage Days joint action of the Council of Europe and the European Union EAC-2023-0345 – BH 4938 2024 PMM 3605 pályázatra.

Az eddigi pályázati gyakorlat ismeretének hiányában azzal nem számolt a nemzetiségi önkormányzat, hogy nyertesség esetén a forrásokhoz vélhetően csak július közepén juthat hozzá. Figyelembe véve az előző évi költségvetését, amely 2.832.000,-Ft volt, hitelből történő előfinanszírozásra jó esetben is legfeljebb maximum 1 millió forintra lehet számítani.

A fenti okok miatt javaslom, hogy a forrásokhoz való hozzájutáshoz legyen igazítva a Stéger 200 program.

Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat tervei között szerepel a Stéger 200 kiállításon belül egy olyan egység létrehozása, amely Štažić horvátországi éveiről szól. Ebben számít a horvát zenetudományi intézet és a múzeumok együttműködésére, ugyanis Štažić horvátországi életéről és fellépéseiről Magyarországon nem áll rendelkezésre anyag, pld. nincs plakát arról, hogy 1846. január 10-én Stéger egy olasz társulat tagjaként hatalmas sikerrel debütált Edgardo szerepében Donizetti Lammermoori Lucia című operájában és a plakáton már a Štažić név állt. Fontos volna, ha a Ljubav i zloba 1846. március 28-i premierjével kapcsolatosan is lenne dokumentum kiállítva stb., vagy bármi anyag belvári éveiből, amikor Jozeph Blüweis féle híres Fekete Sas patikában volt segédgyógyszerész. A horvátországi anyag kiállítási költségei még nem ismertek. Ilyen költség lehet tárgyak szállítása, biztosítás, ha úgy

kívánják a horvát muzeológus munkatársak kiszállási és szállásköltség, múzeumi tiszteletdíjak, illetve egyéb költségek, amely a magyar fél részéről nem kalkulált költség.

Az emlékév programjaival kapcsolatos anyaországi ügyek intézését dr.sc. Zdenka Weber asszony koordinálja Horvátországban. Ő az, aki kiválasztja a kiállítás anyagait és megküldi a Ferenczy Múzeumi Centrum részére, valamint felkéri a horvát előadókat a tudományos konferencián való előadás tartásra.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és a határozati javaslatokat fogadja el.

Határozati javaslat I.

Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy az alábbiak szerint elfogadja a Stéger 200 bicentenáriumi tervezett programtervet, azzal, hogy a pályázati források (Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., Horvátok Határon Túli Hivatala) birtokában dönt az egyes programelemek megvalósításáról, de a pályázatok elbírálásáig, amíg a 2024. évi költségvetése lehetővé teszi, vállalja a programok szervezésének költségét.

2024. március 1-jén koszorúzás Stéger-Štažić sírjánál a Kálvárián.

2024. március 25-én „Stazic szentendrei élete, Symenszka Leona (felesége), valamint a Schartner család kapcsolata” a kutatás első ismertető előadása volt Györe Zoltán előadásában, amelyet majd még kettő fog követni.

2024. április 24-én helytörténeti vetélkedő lesz a város általános iskolás felső tagozatos tanulói részére.

2024. május elsején Nemzetiségek Napja alkalmából Stazic mobil kiállítás és ismertető beszélgetések lesznek a Postás-strandon.

2024. május 22-én helytörténeti konferencia lesz, melynek fő témája Franjo Stazic élete és munkássága.

2024. június 10-től Stazic molinók kerülnek ki a város főbb helyeire.

2024. június 22-én Opera est lesz a városi vendégház barokk udvarán, amennyiben lesz rá forrás, akkor fel fog lépni egy horvát operaénekes is.

2024. június 22-én Stazicról készült litográfiák nyomataiból készített kamara kiállítás nyílik az Elizabeth Étteremben.

2024. májustól december 2-ig Stazic életének szentendrei helyszíneit érintő tematikus városi séták lesznek a magyarországi horvát nemzetiségi közösségek részére.

2024. augusztus 30-án Opera program, flashmob.

2024. október 24-én „Stéger Ferenc és az opera világa” című kiállítás.

2024. október 24-től 2025. március 1-ig szakmai magyar/horvát nyelvű tárlatvezetések, foglalkozások gyermekeknek, felnőtteknek nyugdíjasoknak és külföldieknek.

2024. december 2-án Nemzetközi tudományos konferencia lesz a MűvészetMalomban, amelyre horvát zenetörténészek is meghívásra kerülnek.

Felelős: elnök

Határidő: azonnal

Határozati javaslat II.

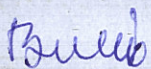
Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a Stéger 200 kiállításon belül egy olyan egységet hoz létre, amely Štažić horvátországi éveiről szól. Felkéri a nemzetiségi önkormányzat elnökét, hogy vegye fel a kapcsolatot a horvát zenetudományi intézettel és a múzeumokkal, ugyanis Štažić horvátországi életéről és fellépéseiről Magyarországon nem áll rendelkezésre anyag, pld. nincs plakát arról, hogy 1846. január 10-én Stéger egy olasz társulat tagjaként hatalmas sikerrel debütált Edgardo szerepében Donizetti Lammermoori Lucia című operájában és a plakáton már a Štažić név állt. Az önkormányzat fontosnak tartja, hogy a Ljubav i zloba 1846. március 28-i premierjével kapcsolatosan is legyen dokumentum kiállítva vagy bármilyen anyag belvári éveiből, amikor Jozeph Blüweis féle híres Fekete Sas patikában volt segédgyógyszerész.

Az emlékévként programjaival kapcsolatos anyaországi ügyek intézését dr.sc. Zdenka Weber asszony koordinálja Horvátországban. Ő az, aki kiválasztja a kiállítás anyagait és megküldi a Ferenczy Múzeumi Centrum részére, valamint felkéri a horvát előadókat a tudományos konferencián való előadás tartására.

Felelős: elnök

Határidő: azonnal

Szentendre, 2024. április 9.

Benkovits György
nemzetiségi önkormányzat elnöke

Az előterjesztés és a határozati javaslatok törvényességi szempontból megfelelnek.

Szentendre, 2024. április 9.

dr. Schramm Gábor
jegyző

A teljes programterv megvalósításához szükséges összeg a nemzetiségi önkormányzat 2024. évi költségvetésében a pályázatok pozitív elbírálása esetén fog rendelkezésre állni.
Szentendre, 2024. április 9.

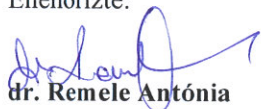
Novák Andrea
pénzügyi irodavezető

Előkészítette:

Havasi Hajnalka
nemzetiségi ügyintéző

Ellenőrizte:

dr. Remele Antónia
irodavezető

